

Dodatek k ŠVP ZUV č. 3

Název školního vzdělávacího programu:

Uměním k tvořivosti – tvořivostí ke kultuře – kulturou k hodnotám lidství

Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání

Škola:

Základní umělecká škola Vítězslavy Kaprálové Brno, příspěvková organizace

Adresa školy:

Palackého tř. 70, 612 00 Brno

Ředitelka školy: Jana Sapáková

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2016

Dodatek k ŠVP ZUV č. 3 byl projednán na pedagogické poradě dne 29. 8. 2016
a zapsán pod čj. 19 / 2016

Brno 30. 8. 2016

.....
Jana Sapáková,
ředitelka školy

Tímto dodatkem se upravuje dokument „Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Vítězslavy Kaprálové v Brně“ ve znění platných dodatků od 1. 9. 2016.

Obsah dodatku: do stávající vzdělávací nabídky školy se zařazuje studijní zaměření Hra na kontrabas a Hra na baskytaru.

5.21 Studijní zaměření HRA NA KONTRABAS (HRA NA SMYČCOVÉ NÁSTROJE)

CHARAKTERISTIKA STUDIJNÍHO ZAMĚŘENÍ

Kontrabas je největším a nejhlubším nástrojem ze skupiny smyčcových nástrojů. Díky tomu má své nenahraditelné místo ve zvuku orchestru i komorních seskupení. Své uplatnění má téměř ve všech hudebních žánrech, a proto jsou dobří kontrabasisté vždy velmi žádaní. Již při základním zvládnutí techniky jsou žáci schopni doprovázet své spoluhráče, což během studia mohou stále zdokonalovat a dojít až ke hře sólové.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie a praxe	1	1	1	1	1						
Speciální hudební nauka						1	1				

Poznámka: Předměty Hra na kontrabas a Hudební teorie a praxe jsou povinné vyučovací předměty, Komorní hra, Sborový zpěv a Speciální hudební nauka mají povahu povinně volitelného předmětu. Výuku těchto předmětů mohou ve výjimečných případech na doporučení třídního učitele navštěvovat i žáci nižších ročníků.

Učební osnovy povinných vyučovacích předmětů:

Předmět

HRA NA KONTRABAS

Základní studium

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- umí pojmenovat části nástroje a ladění strun
- je schopen správného držení nástroje a smyčce
- zvládá hru smyčcem na prázdných strunách
- má správné postavení prstů levé ruky v základní poloze
- dodržuje délku not a pomlk

2. ročník

Žák:

- je schopen hry do I. polohy
- umí přecházet smyčcem mezi sousedními strunami
- zahraje stupnici G Dur v jedné oktávě
- zahraje jednoduchá rytmická a melodická cvičení
- zahraje jednoduchý doprovod písně
- orientuje se v basovém klíči

3. ročník

Žák:

- správně drží nástroj i smyčec vsedě i ve stoje
- dodržuje rytmus a základní dynamiku
- je schopen hry do II. polohy
- zahraje základní durové stupnice v rozsahu jedné oktávy
- je seznámen s akordovými značkami
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu s doprovodem

4. ročník

Žák:

- dokáže samostatně naladit nástroj
- zahraje kvintakord a jeho obraty k daným stupnicím
- ovládá výměny smyku a přechod mezi strunami
- orientuje se v notovém zápise v basovém klíči
- je seznámen s různými styly doprovodu
- používá dynamiku

5. ročník

Žák:

- zná základní mezníky ve vývoji kontrabasu
- hraje i mollové stupnice
- hraje septakordy k daným stupnicím
- hraje do III. polohy
- zvládá výměny poloh a přechod mezi strunami
- je schopen hry z listu
- hraje pizzicato i arco v rytmicky složitějších figurách

6. ročník

Žák:

- hraje do IV. polohy
- ovládá náročnější smykovou techniku (martelé, spiccato...)
- dokáže doprovodit píseň podle akordických značek
- zahraje přednesovou skladbu z paměti
- dokáže transponovat jednoduchý doprovod

7. ročník

Žák:

- hraje do V. polohy
- ovládá komplikovanější rytmická cvičení
- zahraje základní stupnice a akordy v rozsahu dvou oktáv
- je schopen samostatně vytvářet prstoklad
- dokáže samostatně vytvořit jednoduchý doprovod v daném stylu (lidová píseň, blues, latin, jazz...)
- využívá výrazových prostředků
- zahraje přednesovou skladbu s doprovodem

II. STUPEŇ

Přípravné studium II. stupně (výuka se uskutečňuje v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně)

Žák:

- umí pojmenovat části nástroje
- správně drží nástroj

- umí samostatně naladit nástroj
- umí číst basový klíč
- zahraje základní stupnice v rozsahu jedné oktávy
- umí zahrát jednoduchý doprovod písně
- umí odposlouchat jednoduchou basovou linku

I. ročník

Žák:

- má správné a uvolněné držení nástroje i celého těla
- dokáže samostatně naladit nástroj
- hraje durové i mollové stupnice s akordy v rozsahu dvou oktáv
- hraje v I. palcové poloze
- je seznámen s přirozenými flažolety
- je seznámen s církevními stupnicemi a jejich použitím
- dokáže podle sluchu doprovodit jednoduchou píseň za pomoci základních harmonických funkcí
- zahraje jednoduché sólo na danou harmonii v rámci jím preferovaného stylu

II. ročník

Žák:

- je seznámen s ostatními stupnicemi a módy (zmenšená a chromatická stupnice, pentatoniky...)
- dokáže hrát dvojhlas v základních intervalech harmonicky i melodicky
- dokáže vhodně používat agogiky a dynamiky
- je schopen samostatného nastudování skladby
- je seznámen s principy improvizace
- je seznamován s orchestrálními party

III. ročník

Žák:

- dokáže používat a kombinovat základní techniky arco i pizzicato
- je schopen číst houslový a tenorový klíč
- dokáže zahrát z listu, s důrazem na rytmickou přesnost
- je seznámen s hrou umělých flažoletů
- dokáže zahrát doprovod walking bass v bluesové formě

IV. ročník

Žák:

- zná základní kontrabasovou literaturu a její autory
- zdokonaluje frázování v jím vybraném stylu
- samostatně nastuduje náročnější skladbu
- dokáže zapsat basovou linku jednoduché skladby z nahrávky
- dokáže zahrát jednoduchou melodii z houslového a tenorového klíče
- zná funkci a použití akordových značek
- zahraje vícevětou sólovou skladbu

Studium pro dospělé (výuka se uskutečňuje v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně)

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního vzdělávacího plánu výuky, navrženého pedagogem a zaneseného v třídní knize.

Předmět

HUDEBNÍ TEORIE A PRAXE

vzdělávací obsah viz SZ Hra na klavír

Povinně volitelné předměty:

KOMORNÍ A SOUBOROVÁ HRA (smyčcové nástroje)

vzdělávací obsah viz SZ Hra na housle

SBOROVÝ ZPĚV

vzdělávací obsah viz SZ Sólový zpěv (od 4. ročníku I. stupně)

SPECIÁLNÍ HUDEBNÍ NAUKA

vzdělávací obsah viz SZ Hra na klavír

5.22 Studijní zaměření HRA NA BASKYTARU /STRUNNÉ NÁSTROJE/

CHARAKTERISTIKA STUDIJNÍHO ZAMĚŘENÍ

Baskytara je nástroj velmi mladý, zkonstruovaný zhruba v polovině dvacátého století jako kombinace elektrické kytary a kontrabas. Za svoji krátkou existenci se tento nástroj prosadil téměř do všech hudebních stylů a v některých se stal nástrojem zcela nepostradatelným. Také technika hry se neustále zdokonaluje a objevuje nové možnosti. Své nejdůležitější místo má baskytara jako doprovodný rytmicko-harmonický nástroj. Žák si proto musí osvojit nejenom technické dovednosti, rytmické a harmonické cítění, ale také schopnost vnímat spoluhráče a celkovou hudební stavbu.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na baskytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební teorie a praxe	1	1	1	1	1						
Speciální hudební nauka						1	1				

Poznámka: Předměty Hra na baskytaru a Hudební teorie a praxe jsou povinné vyučovací předměty, Komorní hra, Sborový zpěv a Speciální hudební nauka mají povahu povinně volitelného předmětu. Výuku těchto předmětů mohou ve výjimečných případech na doporučení třídního učitele navštěvovat i žáci nižších ročníků. Výuka předmětu Hra na baskytaru se uskutečňuje individuálně nebo ve skupině maximálně 2 žáků.

Učební osnovy povinných vyučovacích předmětů:

Předmět

HRA NA BASKYTARU

Základní studium

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- umí pojmenovat části nástroje a ladění strun
- je schopen správného držení nástroje
- zvládá záhlavní hru pravou rukou na prázdných strunách
- má správné postavení prstů levé ruky v V. poloze
- dodržuje délku not a pomlk

2. ročník

Žák:

- je schopen hry do II. polohy
- umí přecházet pravou rukou mezi strunami
- zahraje stupnici C dur
- používá tlumení prázdných strun
- zahraje jednoduchý doprovod písně

3. ročník

Žák:

- správně drží nástroj vsedě i ve stoje
- dokáže samostatně naladit nástroj za pomoci ladičky
- je schopen hry do IV. polohy
- zahraje základní durové stupnice v rozsahu jedné oktávy
- je seznámen s akordovými značkami
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu

4. ročník

Žák:

- dokáže samostatně nastavit zvuk na nástroji i zesilovači
- zahraje kvintakord a jeho obraty k daným stupnicím
- hraje do V. polohy
- orientuje se v notovém zápise
- je seznámen s různými styly doprovodu
- používá dynamiku

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice a akordy bez použití prázdných strun
- hraje i mollové stupnice
- hraje do VII. polohy
- zvládá výměny poloh
- je schopen hry z listu
- je seznámen s možnostmi hry prsty, trsátkem i slapovou technikou
- samostatně naladí nástroj pomocí sluchu
- hraje septakordy k daným stupnicím

6. ročník

Žák:

- hraje do X. polohy
- je seznámen s pentatonikami a jejich použitím
- dokáže doprovodit píseň podle akordických značek
- zahraje přednesovou skladbu z paměti
- dokáže transponovat jednoduchý doprovod

7. ročník

Žák:

- hraje do XII. polohy
- ovládá komplikovanější rytmická cvičení
- zahraje základní stupnice a akordy v rozsahu dvou oktáv
- je schopen vytvářet prstoklad
- dokáže samostatně vytvořit jednoduchý doprovod v daném stylu (rock, blues, latin, jazz...)
- využívá výrazových prostředků

II. STUPEŇ

Přípravné studium II. stupně (výuka se uskutečňuje v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně)

Žák:

- umí pojmenovat části nástroje
- správně drží nástroj
- umí samostatně nastavit zvuk jak na nástroji, tak na zesilovači
- umí naladit nástroj za pomoci ladičky
- zahraje základní stupnice v rozsahu jedné oktávy
- umí zahrát jednoduchý doprovod písně

I. ročník

Žák:

- má správné a uvolněné držení nástroje i celého těla
- dokáže samostatně naladit nástroj pomocí sluchu
- hraje durové i mollové stupnice s akordy v rozsahu dvou oktáv
- je seznámen s církevními stupnicemi a jejich použitím
- dokáže podle sluchu doprovodit jednoduchou píseň za pomoci základních harmonických funkcí
- zahraje jednoduché sólo na danou harmonii v rámci jím preferovaného stylu

II. ročník

Žák:

- je seznámen s možností použití elektronických efektů při hře na baskytaru
- dokáže hrát dvojhlas v základních intervalech
- dokáže vhodně využívat akcentování a tlumení tónů
- je schopen samostatného nastudování skladby
- je seznámen s principy improvizace

III. ročník

Žák:

- dokáže použít základní techniky hry prsty a trsátkem
- se orientuje v notovém zápisu
- dokáže zahrát z listu, s důrazem na rytmickou přesnost
- zahraje bluesovou a pentatonickou stupnici
- zahraje improvizované sólo v bluesové formě

IV. ročník

Žák:

- zdokonaluje frázování v jím vybraném stylu
- samostatně nastuduje náročnější skladbu
- dokáže zapsat basovou linku jednoduché skladby z nahrávky
- dokáže zahrát jednoduchou melodii z houslového klíče
- zná funkci a použití harmonických značek
- je seznámen s možnostmi hry na bezpražcovou baskytaru

Studium pro dospělé (výuka se uskutečňuje v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně)

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního vzdělávacího plánu výuky, navrženého pedagogem a zaneseného v třídní knize.

Předmět

HUDEBNÍ TEORIE A PRAXE

vzdělávací obsah viz SZ Hra na klavír

Povinně volitelné předměty:

KOMORNÍ A SOUBOROVÁ HRA (strunné nástroje)

vzdělávací obsah viz SZ Hra na kytaru

SBOROVÝ ZPĚV

vzdělávací obsah viz SZ Sólový zpěv (od 4. ročníku I. stupně)

SPECIÁLNÍ HUDEBNÍ NAUKA

vzdělávací obsah viz SZ Hra na klavír

